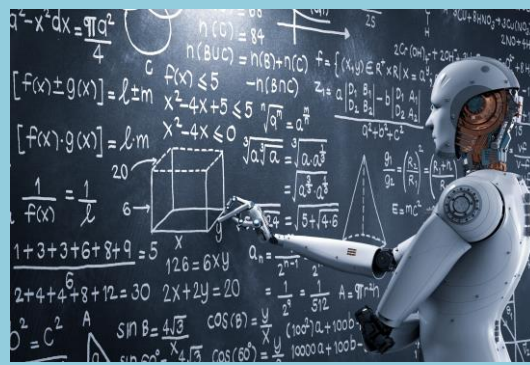

Zeeuwse NieuwsFlitZ

Digitale nieuwsbrief voor leden van de KBO-afdelingen in Zeeland

Nummer **194** d.d. 25-04-2023

Inhoud: Van de redactie – Groots optreden Piet Brakman
Op bezoek bij Vermeer in Delft – Een kijkje in Nederlands mooiste vestingstad
Op Bedevaart naar Aardenburg – Wat betekent de opkomst van ChatGPT X?
Fraude herkennen – Waarom digitale apparaten opschonen?
The Passion Hemelvaart – Colofon

Van de redactie

Beste lezer(es),

In deze NieuwsFlitZ verslagen van een optreden en excursies naar Vermeer in Delft en de vestingstad Gorinchem.

Op woensdag 21 mei is er een Bedevaart naar Aardenburg. Op pagina 5 vindt u alle informatie om mee te doen aan deze unieke Bedevaart.

Deze keer een waarschuwing voor fraude en een artikel over het opschonen van uw digitale apparaten.

Verder een vervolgartikel over digitale intelligentie ChatTGP X, dat zelfstandig teksten kan schrijven.

In de komende NieuwsFlitZ doen we verslag van de Algemene Vergadering op 25 april a.s.

In deze vergadering nemen KBO-Zeeland en haar afdelingen een beslissing hoe verder te gaan met de UNIE KBO, KBO-PCOB of met andere provinciale bonden. Een besluit over de toekomst met verstrekkende gevolgen!

Veel leesplezier!

Groots optreden Piet Brakman

KBO-PCOB afdeling Goes organiseerde op 20 april 2023 voor een volle zaal een groots optreden van Piet Brakman. Al jaren reist Piet heel Zeeland af om mensen blij te maken met zijn shows, en het is altijd een feestje.

Piet Brakman (1945) is 'n 'Zeêuwse zanger en tekstschrijver die à in 't Zeêuws-Vlaems dialekt ziengt.'

Mensen genieten van zijn shows, die hij speelt met Zeeuws dialect. Dicht bij huis voor het publiek, herkenbaar en soms emotioneel.

Het was een groots optreden waar we van genoten hebben. Heerlijk om weer eens lekker te kunnen lachen en ook emotioneel door de prachtige liedjes en verhalen. Allemaal zo herkenbaar en prachtig.

Het was een hele mooie en fijne middag. Weer zo één waar je met plezier op terug kunt kijken.

Hulde voor het organisatie-team.

BRON: KEES VERKAART. FOTO'S: KEES VERKAART EN SHUTTERSTOCK.

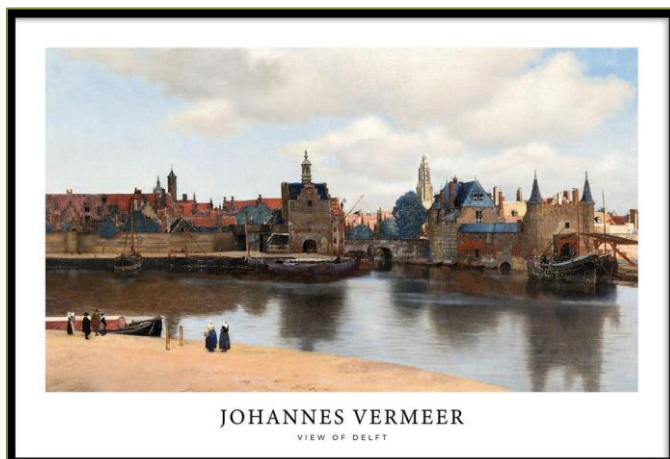
Op bezoek bij Vermeer in Delft

Museumreis KBO Middelburg/Veere op 16 april 2023

De treinreis naar Delft verliep voorspoedig, zowel heen als terug. Het aantal deelnemers was helaas teleurstellend, er hadden enkele mensen afgezegd.

In Delft gingen we eerst lunchen buiten het museum omdat binnen geen eetgelegenheid was. Terug in het Vermeer Centrum Delft namen we een audiotour en bekeken we de reproducties.

Op de eerste verdieping werd uitleg gegeven over de technieken van Vermeer, over zijn licht en verfgebruik en perspectief. En op de tweede verdieping uitleg over de symbolen die gebruikt zijn in zijn schilderijen. Zo kregen we een goed beeld over het werk van Vermeer.

Er is veel publiciteit rondom de tentoonstelling in het Rijksmuseum geweest. Er wordt wel gezegd: Elk mens zijn eigen Vermeer. Als introductie kan de film: Dichter bij Vermeer dienen. Thomas Kaplan, de enige man die particulier een schilderij bezit, namelijk 'Jonge vrouw aan het virginaal', kan er enthousiast over vertellen.

Elke tijd legt andere accenten wat de schilder Vermeer betreft. In onze tijd ligt het accent op de vrouwen van Vermeer, wie zijn deze vrouwen? Vermeer had veel dochters, hij had de modellen voor het uitkiezen; er wordt ook wel gesuggereerd dat één van zijn dochters een paar schilderijen zou hebben gemaakt.

De reproducties vielen wat tegen, het bezoek duurde niet zo lang, maar Delft heeft meer te bieden, de grachten en de bruggetjes zijn goed voor een flinke wandeling. De Markt werd uiteraard ook bezocht en een museum van een kunstenaar uit de 19de eeuw, Paul Teta van Elven, tevens verzamelaar.

BRON: MARIJKE RIJKEN. FOTO: SHUTTERSTOCK.

Een kijkje in Nederlands mooiste vestingstad

Zaterdag 15 april ging KBO-Schouwen-Duiveland weer op pad in onze succesvolle reeks dagreisjes. Dit keer werd Gorinchem “overvallen” door ruim 50 Zeeuwen. Nu zijn ze wel wat gewend daar in Gorinchem en kunnen zij zich goed verdedigen getuige de diverse kanonnen die de vestingwallen van dit stadje historisch laat aanschouwen.

De wandeltocht over deze vestingwallen was gewild bij veel deelnemers. Een leuke tocht langs kruitmagazijnen, molens en andere bezienswaardigheden. Lokale vrijwilligers waren bereid een toelichting te geven over het ontstaan en behoud van de diverse monumenten. Anderen waren direct op de boot gestapt voor een “Rondje met het Pontje”.

Deze stopt onder meer bij het prachtige dorp Woudrichem en doet ook slot Loevestein aan. Wie kent dat slot niet van de gedenkwaardige ontsnapping van Hugo de Groot? Er was een extra bezienswaardigheid in dat slot, namelijk een nagemaakte gevangenis waar de bekende Russische oppositieleider, Aleksei Navalny, in mensonterende gevangenschap in Rusland vertoeft. Het is een utopie dat Aleksei Navalny als een Hugo de Groot zal ontsnappen.

Op de Grote Markt staan naast gezellige terrassen nog vele monumenten. Een ontsnappingspoortje van Hugo de Groot is ook een veel bekeken en gefotografeerd monument.

Via de vestingwal keerden we terug naar de bus en naar huis.

Op de vestingwallen staat ook dit mooie gedicht van Isa Gerhardt:

HET SCHIP

Er kwam een schip gevaren;
het kwam van Lobith terug,
met grint en rivierzand geladen.
Het richtte zijn boeg naar de brug.

De scheepsbel was helder te horen,
de brugwachter kwam al in zicht;
een halfuurslag viel van de toren.
Het schip voer door schaduw en licht.

Met boegbeeld en naam kwam het nader,
de ophaalbrug ging omhoog;
een deining liep door het water
Dat tegen de beschoeiing bewoog.

Er stond een kind op de kade
-ik was het, ik was nog klein-
Het had niets meer nodig
dan aarde
om volkomen gelukkig te zijn.

BRON: MARC MOENS. FOTO'S: MARC MOENS EN SHUTTERSTOCK.

Op Bedevaart naar Aardenburg

woensdag 31 mei, de dag na Pinksteren

Van 1273 tot ongeveer 1600 trokken pelgrims naar Aardenburg vanwege de verering van 'Onze Lieve Vrouw van Aardenburg' en werden in de Pinksterweek de grote en kleine ommegang gehouden. Vanaf 1604 werd deze bijzondere verering van Maria in de stad Brugge voortgezet en na de heroprichting van de parochie Aardenburg in 1804 hier in ere hersteld.

De Werkgroep Aardenburg-Bedevaartstad heeft daarom in dit Jubeljaar 750 jaar Aardenburg-Bedevaartstad, evenals voorgaande jaren de plechtige Bedevaartdienst op het programma gezet.

Thema: "Maria, vrouw met vele gezichten"

Ook dit jaar wordt er naast de Bedevaartdienst een volledig dagprogramma aangeboden.

Wij nodigen iedereen van harte uit om hierbij aanwezig te zijn.

We maken er een totale dag van, met de mogelijkheid om aan onderdelen wel of niet deel te nemen.

Dagprogramma

10.00 uur

Plechtige Bedevaartdienst in de Heilige Maria Hemelvaart-kerk, met aansluitend processie langs Onze Lieve Vrouw van Aardenburg. Voorganger pastoor Wiel Wiertz. M.m.v. Gemengd koor Sint Cecilia o.l.v. dirigent/organist Ad van de Wege.

11.00 uur – 11.30 uur

Koffie met iets lekkers achter in de kerk

12.30 uur – 13.30 uur

Gebruik lunch

14.00 uur

Middag van ontmoeting met een spelletjescircuit op het nieuwe heringerichte kerkplein. Het zullen spelletjes waaraan iedereen kan deelnemen.

ca. 17.00 uur

Einde

Kostprijs € 20,- deelname lunch en middag.

Voor deelname aan de maaltijd en/of het middagprogramma dient u zich vooraf aan te melden, en wel voor 27 mei a.s. Betaling dient te geschieden bij aanmelding.

Aanmelden en overige inlichtingen: Marc Moens, p.a. werkgroep Aardenburg-Bedevaartstad, Weststraat 80, 4527 BV Aardenburg of via e-mail: aardenburgbedevaart@zeelandnet.nl.

Men kan zich ook aanmelden via het pastoraal centrum in Oostburg, tel. 0117 - 453374.

Eind 2022 is er weer een nieuw tijdperk aangebroken op het gebied van kunstmatige intelligentie.

Het programma ChatGPT dat zelfstandig teksten kan schrijven, beheerst wereldwijd het nieuws. U geeft een onderwerp door en het systeem maakt daar een vlot lopende tekst van. Of een mens of een computerprogramma die tekst heeft geschreven is nauwelijks te zien.

Er zijn zelfs vergelijkbare programma's, die op commando schilderijen en muziekstukken kunnen maken. U geeft bijvoorbeeld als opdracht 'schilder een portret in de stijl van Johannes Vermeer' en het programma voert dit voor u uit. Miljoenen gebruikers over de hele wereld storten zich op deze technologieën, net als de grote bedrijven Google en Microsoft.

Hierdoor wordt het onderscheid tussen menselijke producties en automatisch geprogrammeerd materiaal steeds moeilijker.

Handige videomakers kunnen het hoofd en de stem van – bijvoorbeeld – koning Willem-Alexander in een bedrieglijk realistische video plakken: de *deepfake* video's. [Lees meer over deepfake](#).

Waar zit de intelligentie van deze apparaten in?

Door hun vrijwel oneindig geheugen kunnen ze snel patronen herkennen. Luistert u bijvoorbeeld regelmatig klassieke muziek op *Spotify*? Dan raadt het programma u na verloop van tijd klassieke muziekstukken aan. En als u het ChatGPT-programma vraagt om een tekst over risotto of de Tachtigjarige Oorlog te schrijven?

Dan verzamelt het programma razendsnel alle beschikbare informatie over dit onderwerp. De kunstmatige intelligentie is inmiddels zo ver ontwikkeld dat ChatGPT dit in goed geformuleerde, grammaticaal kloppende zinnen doet.

Maar denken de AI-computers hier wel bij na? Het programma is heel goed in patronen herkennen en zinsconstructies aan elkaar koppelen. Een programma als ChatGPT baseert zich op informatie die op internet te vinden is. Of die informatie ook correct is, is dan weer de vraag. Vooral de kennis over gebeurtenissen na 2021 is vaak beperkt. En wie stopt die data erin? Daar schuilt het grote gevaar in. Want de apparaten blijven voorlopig afhankelijk van de opdrachten die hun menselijke gebruikers ze geven.

Fraude herkennen

Online fraude is lastig te herkennen. Criminelen bedenken telkens weer andere trucs om mensen geld afhandig te maken.

Wie weet hoe fraudeurs te werk gaan, is minder geneigd erin te trappen. Vanuit die gedachte heeft de Nederlandse Vereniging van Banken tien 'lessen' op een rijtje gezet.

Op www.zowerktfraude.nl kan iedereen de gratis training volgen, waarin verschillende manieren van frauderen uit de doeken wordt gedaan. De lessen worden telkens afgesloten met tips om fraude en oplichting tijdig te herkennen en zo te voorkomen.

Alleen al de schade door bankhelpdeskoplichting in 2021 bedroeg 47,6 miljoen euro!

Lees op www.zowerktfraude.nl welke lessen u kunt volgen.

Vertrouwen winnen

Criminelen weten vaak veel over hun slachtoffers. Met slinkse trucs proberen ze uw vertrouwen te winnen. In overtuigende berichten stellen ze vragen en doen zich voor als iemand anders. Een naaste heeft bijvoorbeeld geld nodig, om een verloren mobieltje te vervangen.

Met de lente in aantocht krijgen veel mensen schoonmaakkriebels. Vergeet dan ook uw digitale apparaten niet!

Waarom digitale apparaten opschonen?

Een opgeschoond apparaat zorgt vooral voor overzicht. Daarnaast kunt u ruimte besparen waardoor het apparaat soms net weer wat sneller kan gaan werken. Aan wat voor stappen kunt u bij het opschonen van uw apparaat denken?

1. Verwijderen

Onbewust lopen onze apparaten – denk aan pc's en smartphones – vol met bestanden, foto's en video's, programma's en apps. Allemaal nemen ze ruimte in beslag. Verwijder daarom tijdelijke bestanden en foto's en video's die u niet wilt bewaren. Ook apps of programma's die u niet meer gebruikt kunnen weg. Dat komt het geheugen van het apparaat ten goede.

2. Ordenen

Het ordenen van bestanden en programma's of apps geeft overzicht op het apparaat. Zet op de tablet en/of smartphone de apps die bij elkaar horen in mappen, bijvoorbeeld Sociale media, Financiën, Reizen, Muziek en Video. En maak op uw computer mappen aan voor specifieke foto's en video's, en bestanden die bij elkaar horen. Dat maakt het zoeken naar die ene app, foto of dat document een stuk makkelijker.

3. Uitzetten

Een apparaat echt uitzetten wist het tijdelijke geheugen. Na het opstarten begin je weer met een schone lei. Computers en laptops zetten we vaker echt uit, maar onze tablets en smartphones staan eigenlijk altijd aan. Zet ze dus af en toe eens uit of start ze opnieuw op. Soms is daarmee ook een rare eigenschap van het apparaat dan ineens verholpen.

Meer weten?

Ga naar Seniorweb.nl/onderhoud

BRON EN FOTO: KRO-NCRV

The Passion krijgt wederom een vervolg met *The Passion Hemelvaart* in de Friese steden Bolsward en Sneek.

Na de eerste succesvolle Hemelvaart-editie willen KRO-NCRV en de Protestantse Kerk in Nederland samen met de andere partners de kijker wederom kennis laten maken met het verhaal van Hemelvaart, het ultieme verhaal over vertrouwen.

Wat is het verhaal van *The Passion Hemelvaart*?

The Passion brengt het paasverhaal over het leven en de opstanding van Jezus dicht bij miljoenen Nederlanders. Met *The Passion Hemelvaart* geven we hier ook dit jaar een vervolg aan. Voordat Jezus terug naar de hemel gaat, zendt Hij eerst zijn discipelen uit. Hij geeft hen de opdracht om de wereld in te gaan. Dat is ook de kern van het verhaal dat we met *The Passion Hemelvaart* willen vertellen. Hoe donker het ook is, kijkend naar de situatie in Oekraïne, hebben wij de opdracht meegekregen om hoop en licht om ons heen te verspreiden.

Grote rol voor Pontius Pilatus

The Passion Hemelvaart gaat door waar de paasvertelling in *The Passion* eindigt en vertelt het verhaal van Jezus die is opgestaan en aan zijn discipelen vraagt zijn werk voort te zetten. Op iconische locaties in Sneek en Bolsward spelen de scènes zich af en klinken bekende muziekhits, die binnen de context van *The Passion Hemelvaart* een verrassende nieuwe lading krijgen. Dit jaar is er voor Maria Magdalena en Pontius Pilatus, de Romeinse stadhouder die Jezus veroordeelt, een grote rol weggelegd.

***The Passion Hemelvaart* wordt uitgezonden op donderdag 18 mei om 20.30 uur bij KRO-NCRV op NPO 1.**

 kbo-zeeland
voor senioren van
vandaag en morgen

COLOFON

KBO Zeeuwse NieuwsFlitZ is een uitgave van KBO-Zeeland

Blijf ons ondertussen ook volgen op:

 facebook.com/kbo.zeeland.3
en

 [twitter.](https://twitter.com/kbozeeland)

Voor al het andere nieuws vanuit KBO-Zeeland kijkt u op onze website www.kbozeeland.nl

Secretariaat

George de Vijlder,
Steenpit 9, 4561 CT Hulst
Tel. 0114-690415, e-mail
gdevijlder@zeelandnet.nl

Redactie

KBO Zeeuwse NieuwsFlitZ:
Jan van den Boom
Lillianne van der Ha
Maria van Waterschoot
E-mailadres
kbonieuwsflitz@zeelandnet.nl

Indien u als KBO-afdeling iets te melden hebt voor de NieuwsFlitZ of de digitale NieuwsFlitZ niet meer wenst te ontvangen, dan u kunt u dit melden via e-mail: kbonieuwsflitz@zeelandnet.nl

Kijk voor het laatste nieuws op de website van KBO-PCOB www.kbo-pcob.nl